

**INVENTÁŘE A KATALOGY OKRESNÍHO ARCHIVU
V ROKYCANECH**

**MÍSTNÍ AKČNÍ VÝBOR NÁRODNÍ
FRONTY V MÝTĚ**

1948 – 1950

Inventář

EL NAD

487

Evidenční číslo pomůcky

78

Zpracoval: Jindřich Fajt

ROKYCANY 1989

OBSAH

Původce fondu	4 - 6
Vývoj a popis fondu	7
Inventář	9
Základní informace o fondu	10

ÚVOD

Původce fondu

Původcem fondu je Místní akční výbor Národní fronty v Mýtě, který vznikl v roce 1948. Z pramenů fondu MAV NF v Mýtě (1948 – 1950) je zřejmé, že tento akční výbor existoval už 27. Února 1948, tedy dva dny poté, kdy vyzval právě vzniklý Okresní akční výbor Národní fronty v Rokycanech k vytváření akčních výborů v dalších místech okresu Rokycany.

Solidní informace o personálním složení MAV NF v Mýtě je známa až k datu 17. 7. 1948. K tomuto dni měl MAV NF 22 členů, z toho 21 členů zastupovalo zájmy Komunistické strany Československa. Jedna členka byla bezpartijní. Z toho vyplývá, že zájmy obrozené Čs. strany lidové a Čs. strany socialistické (v místě neexistovala) nezastupoval v MAV NF v Mýtě nikdo. Snad právě tato skutečnost vedla 15 členů Čs. strany lidové v místě, aby podali k OAV NF v Rokycanech žádost o založení MAV strany lidové, což bylo ovšem v listopadu 1948 zamítnuto.

Společenské organizace NF byly v MAV v Mýtě k 17. 7. 1948 zastoupeny takto: Svaz přátel SSSR jedním členem, TJ Sokol dvěma členy, JSČZ jedním členem, SČM dvěma členy, ROH jedním členem, Svaz brannosti jedním členem a Svaz bojovníků za svobodu jedním členem. MNV Mýto byl v akčním výboru zastoupen sedmi členy (m. j. předsedou MNV Josefem Kaslem, který byl zároveň jednatelem MAV NF), I. náměstkem předsedy MNV Václavem Veverkou, který vykonával funkci místopředsedy MAV NF, II. náměstkem předsedy MNV a jedním členem rady MNV. Předsedu MAV NF v Mýtě vykonával k uvedenému datu (a pravděpodobně i od jeho založení) Jan Lukáš, současně též člen místního výboru KSČ. Z přehledu uvedených funkcí vyplývá, že zejména v roce 1948 byla v Mýtě organizačně zajištěna úzká spolupráce MAV NF, KSČ a MNV, tedy nejdůležitějších organizačních složek v městě po Únoru 1948.

O dalším složení MAV NF a případných personálních změnách v jeho obsazení v dalším období (do r. 1950) nelze pro nedostatek písemných pramenů podat spolehlivou informaci. Z roku 1950 se dochovaly dva návrhy místní skupiny ČSM a hasičského sboru na zastoupení těchto organizací v MAV NF, přičemž lze předpokládat, že jedním členem byla každá z těchto organizací v MAV NF i nadále zastoupena. Jan Lukáš, pravděpodobně 1. předseda MAV NF v Mýtě, se v roce 1950 stal předsedou jedné z místních organizací KSČ.

Doklady o činnosti MAV NF v Mýtě jsou útržkovité a neúplné. Jsou jednak součástí tohoto fondu MAV NF v Mýtě (1948 – 1950), jednak i Archivu MěNV Mýto (po r. 1945 – zde zejména v knihách zápisů ze schůzí pléna a rady MNV Mýto ze sledovaného období).

V souladu s úkoly Ústředního akčního výboru NF v Praze a svoláním OAV NF v Rokycanech se MAV NF v Mýtě zabýval očištěním veřejného života v místě od představitelů reakce, upevnováním pozic dělnické třídy a vedoucí úlohy KSČ v úřadech a institucích v Mýtě, rovněž tak pomocí Místního národního výboru v Mýtě a společenským organizacím v politickém, organizačním a personálním zajištění jejich činnosti. MAV NF vedl v patrnosti záležitosti národně, politicky a společensky nespolehlivých osob, převážně z období okupace (Karel Halla, Jaroslav Havránek, Karel Mašek, Vilém Reiser, Karel Sefzig, Jindřich Spal), přičemž o některých je možné se dozvědět více také v písemnostech vyšetřovací komise MNV (viz Archiv MěNV Mýto). Dále prověřit společenskou spolehlivost místních duchovních (Jaroslav Janoušek, PhDr. Václav Šimek), negativně se vyjádřil ve svých posudcích k činnosti Josefa Kleinhampla, Eduarda Brynicha, Jaroslava Kryže, Václava Špačka a Antonína Svobody po roce 1945. V souvislosti s likvidací záležitostí z období okupace rozhodl rovněž MAV NF o vystěhování dr. Fritze Eberta, bývalého majitele sladovny, z objektu sladovny do přiděleného bytu (v březnu 1948) a zajištění západní části jeho bývalé vily pro potřeby mateřské školy a poradny pro matky a děti (26. 3. 1948) a o revizi zajištění a hospodaření s movitostmi, které byly MNV v Mýtě konfiskovány na základě dekretu č. 108/45 Sb. MAV NF také dohlédl na další hospodaření s těmito věcmi až do okamžiku, kdy byly předány Fondu národní obnovy v Praze, MNV a dalším institucím.

V souvislosti s Únorem 1948 provedl MAV NF v Mýtě očištění místních institucí a organizací od politicky nespolehlivých nebo reakčních osob, a to takto: z funkce národního správce sladovny v Mýtě byli odvoláni Jan Hosnedl a Josef Lisý (1. 3. 1948, přičemž prvně jmenovaný byl rehabilitován a znovu touto funkcí pověřen 19. 3. 1948), z funkce jednatelky JSČZ a vzorkačky sběrný byla 6. 3. 1948 odvolána Anna Beranová, z členství v MNV byli postupně odvoláni Stanislav Basl, Ladislav Klír, Em. Soukup, František Balej, Karel Vonásek, Václav Pražský a Z. Ungerman. V srpnu 1948 byli ze svých funkcí odvoláni také všichni členové výboru TJ Sokol Mýto. Po provedení očištění v Sokole byl jmenován nový správní a vzdělávací sbor této organizace.

Za odvolané jmenoval MAV NF v Mýtě nové pracovníky a funkcionáře (Vlastu Kuncovou jako vzorkačku, Josefa Sládka, Václava Vilda, Boh. Heřbolta a Václava Klíra za členy MNV apod.) a schválil kádrové obsazení celé řady organizací (výboru TJ Sokol Mýto v březnu 1948, akčního výboru TJ Sokol Mýto 16. 4. 1948, sloučení Dělnického ochotnického spolku v Mýtě a Ochotnicko-čtenářské jednoty J. K. Tyl do nového Dělnického ochotnického spolku J. K. Tyl v Mýtě v říjnu 1949 a personální složení jeho výboru v únoru

1950, dále schválil pomocný sbor zemědělské komise MNV 4. 11. 1948, nový výbor závodní skupiny ROH ve sladovně včetně náhradníků, výrobního výboru, zásobovací a knihovní komise ze 7. 1. 1949 a místní rady lidových hudebníků v květnu 1950. MAV NF v Mýtě věnoval také pozornost převedení živnostníků pod místní komunální podnik.

Poslední doklad o činnosti MAV NF v Mýtě je v jeho fondu veden k 13. 11. 1950. Další ojedinělá zmínka (odvolání zemědělského referenta a MNV z funkce) z 11. 9. 1952, uvedená v knize zápisů ze schůzí rady MNV z let 1952 – 1955 (viz Archiv MěstNV Mýto) je pravděpodobně nepřesná a má patrně na mysli již koordinační (tedy od roku 1954 místní) výbor Národní fronty v Mýtě.

Vývoj a popis fondu

Písemnosti Místního akčního výboru Národní fronty v Mýtě byly spolu s písemnostmi městského úřadu a Městského národního výboru v Mýtě z let 1912 – 1976 převzaty při skartaci těchto písemností na MěstNV v Mýtě dne 24. Března 1983. Skartaci provedl ředitel Okresního archivu v Rokycanech prom. hist. Petros Cironis za asistence archivní pracovnice Aleny Vítové a přítomnosti předsedy MěstNV v Mýtě Václava Bernase a pracovnice MěstNV v Mýtě s. Cafourkové. Písemnosti MAV NF v Mýtě byly uloženy při převzetí v jednom balíku společně se spisy trestní komise MNV z let 1945 – 1959.

Vnitřní skartace písemností MAV NF v Mýtě a definitivní vytvoření fondu tohoto akčního výboru včetně inventáře provedl v září 1989 vedoucí odborný archivář Jindřich Fajt. Žádná z písemností, převzatá v Mýtě 24. 3. 1983, nebyla při tomto uspořádání vyřazena. Fond byl zpřístupněn k 30. září 1989.

Popis fondu: Fond Místní akční výbor Národní fronty v Mýtě (1948 – 1950) patří počtem devíti inventárních čísel soustředěných do jediného kartonu písemností k malým fondům OA v Rokycanech. Fond tedy postrádá knihy a registraturní pomůcky. Pokud jde o knihu zápisů ze schůzí MAV NF, byla pravděpodobně vedena, ale nedochovala se. Přestože se jeho prostřednictvím dokladů na činnost MAV NF v Mýtě dochovalo velmi málo a jsou neúplné, není tento fond bez významu, uvážíme-li, že v drtivé většině obcí okresu Rokycany se písemnosti MAV NF nedochovaly ani ve zlomku tohoto množství a že mnohé doklady na činnost celé řady osob v Mýtě v období německé okupace (1939 – 1945), přerůstání národně-demokratické revoluce v revoluci socialistickou (1945 – 1948) i počáteční výstavby socialismu za 1. Pětiletky (1949 – 1953) jinde nenalezneme. V tak malém množství je ovšem nutno i přes relativní spolehlivost celou řadu pramenů dochované prameny tohoto fondu konfrontovat s prameny jinými (viz např. Archiv města Mýta, Archiv MěstNV Mýto, fondy organizací z Mýta aj.).

Použité prameny a literatura:

1. Fond MAV NF v Mýtě (1948 – 1950)
2. Archiv MěstNV Mýto (od r. 1945)
3. Kronika města Rokycan. V. díl (1948 – 1951)
4. Malá československá encyklopedie. A – Č. Praha, Academia 1984

INVENTÁŘ

Spisy

<u>Inv. č.</u>	<u>Obsah</u>	<u>Časový rozsah</u>	<u>Karton</u>
1	Personální složení MAV NF (včetně členských karet) a žádost o povolení MAV NF strany lidové	1948 – 1950	1
2	Posudky o politické spolehlivosti, řešení pracovních poměrů	1948 - 1950	1
3	Politická spolehlivost a složení TJ Sokol Mýto a Podbrdské župy fotbalové	1948	1
4	Písemnosti ve věci národní správy sladovny v Mýtě	1948	1
5	Písemnosti MAV NF ve věci mateřské školy a poradny pro matky a děti	1948	1
6	Změny v působnosti a obsazení funkcí v úřadech a institucích včetně vytvoření Dělnického ochotnického spolku J. K. Tyl	1948 – 1950	1
7	Vyúčtování konfiskátů a hospodaření s nimi	1949 – 1950	1
8	Písemnosti, týkající se národně, politicky a společensky nespolehlivých osob (Karel Halla, Jaroslav Havránek, Karel Mašek, Vilém Reiser, Karel Sefzig a Jindřich Spal	1948 – 1949	1
9	Společenská spolehlivost duchovních (Jaroslav Janoušek, PhDr. Václav Šimek)	1948	1

Základní informace o fondu

Název archivní pomůcky:	Místní akční výbor Národní fronty v Mýtě
Značka archivního fondu:	NF Mýto
Časový rozsah:	1948 - 1950
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 karton)
Počet inventárních jednotek:	9
Rozsah v bm:	0,12
Stav ke dni:	30. 9. 1989
Zpracovatel archivního fondu:	Jindřich Fajt
Zpracovatel archivní pomůcky:	Jindřich Fajt
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	3
Pomůcku schválil:	prom. hist. Petros Cironis

„Elektronická verze AP dodatečně vyhotovena při GI 2012-2014. Oproti původní fyzické AP může obsahovat jiný počet stran, navíc: stranu s obsahem, stranu s úvodem, stranu s inventářem.“